

KOPSOĻI

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

2008. gada oktobris Nr. 19/20 (967/968)

Ls 0.60

IZNĀK NO 1954. GADA

ŠAJĀ NUMURĀ

2.-3. Tik daudziem matemātikas gudrības mācījusi **Velta ZAKENFELDE**. Viņa ļāvusi "KS" ar acs kaktiņu ielūkoties savu domu un darbu pasaulei.

4.-5. Varbūt arī jūs domājat, ka pirms kāda laika bija labāk? **Pārdomās par dzīvi dalās Kozlovu pāris.**

10. Arī šā ziņā var uzzināt daudz: par Lietuvu, svētku svinēšanu, projektu norisēm.

11.-15. Senāki un jaunāki notikumi – pirms pusgadsimta un tagad: cilvēki vienmēr tiekušies pēc labākas dzīves.

13. KAS TAS IR – Ieskaties, Piedalies un mēģini atminēt!

14. Skaistā vasara, kad draudzējāmies ar zīmēm...

Vēl tikai divi "KS" numuri šajā gadā un — Jaunais gads klāt! Neaizmirstiet pasūtīt savu avizi 2009. gadā!

Galvenā redaktore: Ilze Kopmane
Datormakets: Irīna Kristoforova

Smaidiet, jo smaids un smiekli ir Dieva dāvana sarežģītajai pasaulei!

NĀKAMĀIS NUMURS 15. NOVEMBRĪ

2008. gada
laikrakstu
"Kopsoļi"
finansiāli atbalsta Rīgas Dome

Foto: V. Krauklis

**7. - 9. Sabrauca, sanāca, no visām pusēm salidoja – atkal 1000.
Topnotikums – 2009: Nedzirdīgo diena**

NAKAMAJĀ NUMURĀ

Intervijas un raksti par dažādām tēmām

Māris Grēniņš
— uzlecošā sporta zvaigzne →

Foto: I. Kopmane

Nina Hlibova — dzīve Spānijā

Ivars Kalniņš - jauniešu vadītājs 5 gadu garumā

Kuldīgas jaunumi

Kaimiņzemes Lietuvas NB – 70

LNS Dome šodien un... LNS kongresu vēsture

Un daudz kas cits...

Foto: Ž. Skapare

“MATEMĀTIKA DZĪVĒ VISUR IR PRIEKŠĀ...”

 INESE IMMURE

Velta Zakenfelde – Rīgas Raiņa 8.vakara maiņu vidusskolas matemātikas skolotāja šoruden atzīmēja savu 80. dzimšanas dienu. Šogad cienījamai jubilārei ir arī darba jubileja – pirms 60 gadiem viņa uzsāka savu profesionālo karjeru kā bibliotekāre Raiņa skolā.

Foto: No personīgā arkīva

Matemātikas formulu pasaulē viņa ievadījusi ne tikai dzirdīgos, bet arī vairākus simtus nedzirdīgo vidusskolēnu. Nedzirdīgie absolventi viņu raksturo kā gaišu, gudru, bet stingru skolotāju. Viņa nedzirdīgajiem

skolēniem nedod nekādas atlaides. Ja skolēns nevar izrēķināt kādu uzdevumu, stingrās skolotājas mīļākā frāze ir: „*Lūdzu, skaties formulu!*”. Tāpēc nedzirdīgie skolotāju Zaken-feldi zīmu valodā sauc arī par „*Formulu*”. Otra zīme, ko skolotāja bieži lieto ir „*Aste*”. To viņa rāda tiem skolēniem, kuri nokavējuši un nav laikā izpildījuši uzdevumus.

Vairāki aptaujātie absolventi atzīst, ka matemātikas stundās negāja viegli, bet skolotāja Zakenfelde centās no visas sirds iemācīt matemātiskās gudrības, izmantojot arī zīmu valodu.

Lai nedzirdīgiem būtu vieglāk mācīties matemātiku, skolotāja izstrādājusi savus mācību materiālus, jo algebras un ģeometrijas grāmatās uzdevumu skaidrojumi nedzirdīgajiem ir grūti saprotami. Definīcijas pārveidotās viegli saprotamos vārdos, sniegti katras formulas siks skaidrojums, kā arī doti uzdevumu izpildes paraugi, pēc kuriem risināt līdzīgus uzdevumus.

Par ieguldījumu darbā ar skolēniem, kuriem ir īpašas vajadzības, V. Zakenfelde apbalvota ar LR Ministru kabineta Atzinības rakstu un daudziem citiem Goda rakstiem.

Lai gan cienījamā jubilāre nevēlējās par sevi neko daudz stāstīt, tomēr Kopsolī izdevās viņu pierunāt atbildēt uz dažiem jautājumiem.

✿ **Lūdzu, pastāstiet, kur esat dzimus, kas bija Jūsu vecāki?**

Esmu dzimus Valmierā, 1928. gadā, gadu pēc tam, kad tika izveidota Raiņa skola. Maniem vecvecākiem pie Gaujas tilta bija māja.

Mani vecāki bija skolotāji. Tēvs Jānis Tomsons strādāja Latvijas Universitātē (LU) fizikas – matemātikas fakultātē – pasniedza analītisko ģeometriju un augstāko matemātiku, kā arī vadīja studentu pedagoģisko praksi. Māte Anna Tomsonē bija vēstures skolotāja tepat Raiņa skolā, kur nostrādāja 25 gadus.

✿ **Par ko Jūs bērnībā vēlējāties klūt?**

Man jau no 1. klases bija skaidrs mērķis – būt par skolotāju, jo manu izvēli ietekmēja arī tas, ka vecāki bija skolotāji. Mājās vienmēr bija runas par un ap skolu.

✿ **Tātad jau bērnībā bija skaidrs, ka mācīsiet matemātiku?**

Nē, par to izšķīros, mācoties vidusskolā. Vidējo izglītību ieguvu tepat, Raiņa skolā, ko pabeidzu 1967. gadā. Tajā pašā gadā veiksmīgi nokārtoju iestājeksāmenus un iestājos LU fizikas – matemātikas fakultātē. Mācoties 2. kursā, Raiņa skolā atbrīvojās bibliotekāra vieta. Tā paralēli mācībām strādāju bibliotēkā. Pēc gada Raiņa skolā dažām klasēm sāku mācīt matemātiku. Pēc LU beigšanas aizgāju uz Kultūras un izglītības darbinieku tehnikumu mācīties bibliotekāra specialitāti, lai varētu turpināt strādāt skolas bibliotēkā. Vēlāk par matemātikas skolotāju sāku strādāt uz pilnu slodzi un bibliotekāres darbu pametu.

Kad Raiņa skolā nodibināja nedzirdīgo grupu, sāku mācīt arī nedzirdīgos. Drīz radās iespēja papildināt izglītību šajā jomā, ko arī izmantoju: beidzu nedzirdīgo skolotāju kursus, ko organizēja Maskavas Pedagoģiskās korekcijas institūts (Defektoloģijas institūts).

Pēc gada uz Rīgu atbrauca viena no kursu organizatorēm, kura atnāca uz skolu paskatīties, kā māca nedzirdīgos. Viņai patika mūsu skolas darba metodes. Jau nākamajā Vissavienības vakarskolu matemātikas skolotāju seminārā mani palūdza dalīties pieredzē.

✿ **Bieži skolēni saka, kāpēc jāmācās matemātika, dzīvē tāpat tā nav vajadzīga. Ko Jūs teikt?**

Matemātika dzīvē visur ir priekšā. Matemātika ir precīza zinātnes valoda, un neviena zinātnē nevar neko sasniegt, ja tai nav precīzas izteiksmes. Dzīvē – nu kaut vai visu mūžu strādājot par sētnieku, tev jāzina, cik tā slota maksā, cik tev tās jāpatērē.

✿ **Esmu lasījusi, ka daudziem matemātikas skolotājiem autoritātē ir matemātikas profesors Jānis Mencis, vairāku matemātikas grāmatu autors. Vai Jums arī?**

Jāni Menci iepazinu skolotāju kursos. Viņš ir izcila personība, ar dabas dotu talantu. Esmu ievērojusi interesantu sakarību – daudzi matemātiķi ir labi mūziķi. Arī Jānis Mencis, kurš ir liels dziedātājs.

✿ **Kādas Jums pašai attiecības ar mūziku?**

Sešus gadus gāju mūzikas skolā – mācījos spēlēt klavieres.

Tālāk 3. lpp.

Matemātika dzīvē visur...

Sākumu lasiet 2. lpp.

Man nav dotības šajā jomā, bet tolaik uzskatīja, ka jaunkundzēm jāprot spēlēt klavieres.

• Jūs varētu aiziet pensijā un nestrādāt. Kas ir tas dzinulis, kas neļauj Jums mājās sēdēt?

Visu mūžu esmu šeit strādājusi, uzkrājusi lielu pieredzi. Žēl palaist to vējā un neizmantot. Ir tāds teiciens – ja zirgs visu laiku iet ilksī, tālāk bez tā tas nemāk iet.

• Vai skolotājas darbs sniedz Jums gandarījumu?

Jā. Kad sāk strādāt ar 10.klasi, var redzēt, ka skolēni nav pieraduši pie vakarskolas mācību darba stila. Paiet zināms laiks, kamēr viņus iemāca strādāt patstāvīgi. Kad 11.klasē redzu, ka skolēni jau patstāvīgi meklē atbildes, tad mani pārņem gandarījums. Šeit galvenais ir nevis zināšanas, bet tas, ka iemācās pats strādāt.

Gandarījums ir arī par katu mūsu skolas absolventu, kas dzīvē nav apstājies un savas dotības un zināšanas attīstījīs tālāk.

• Ko darāt brīvajā laikā?

Agrāk braucu ar laivu. Ir izbraukātas daudzas Latvijas upes. Palicis nepiepildīts sapnis – nobraukt pa Irbi. Bet toreiz neizdevās ar līdzbraucējiem saskaņot laiku. Vēl man patīk lasīt. Vislabprātāk lasu latviešu autoru darbus. Man vistuvākā ir dzejniece Ārija Elksne – viņas dzeja atbilst manām izjūtām. Patīk arī risināt krustvārdūmīklas. Savā laikā minēju arī G. Porša veidotās mīklas avīzē „Kopsoli”.

• Izrādās, Jūs varat svinēt vēl vienu jubileju – esat Latvijas Nedzīrdīgo savienības (LNS) biedre kopš 1973. gada un ilggadīga LNS Rīgas biedrības Raiņa vakarskolas grupas priekšsēdētāja. Kā vērtējat LNS darbu?

Ar apbrīnu. Skatos, kā nedzīrdīgie spēj dabūt cauri visādus projektus, paveikt labas lietas.

• Jūs regulāri apmeklējat Nedzīrdīgo dienas koncertu Kongresu namā. Kā šoreiz patika?

Šoreiz koncerts likās par garu. Varbūt par daudz priekšnesumu no Lietuvas. Manuprāt, Lietuvas nedzīrdīgiem ir akcents uz nacionālo, savukārt mūsējiem uz moderno pusi.

• Jūs esat arī ģimenes cilvēks. Lūdzu, pastāstiet to!

Man ir meita Inta un dēls Guntis. Inta ir aizgājusi tēva pēdās – strādā medicīnas jomā, bet Intas dēls Ģirts sapņo par skolotāja darbu. Mazmeita Aija tikko pabeidza augstskolu datordizaina specialitātē. Tagad viņa ir darba meklējumos.

• Nobeigumā lūdzu kādu vēlējumu Kopsoli lasītājiem!

Sūtiet savus bērnus un mazbērnus mācīties pie mums, Raiņa skolā! ▲

LATVIJAS NEDZĪRDĪGO JAUNIEŠU ORGANIZĀCIJĀ

• 24. oktobrī pl. 16 – 19

Atvērto durvju diena

Nedzīrdīgo jauniešu iniciatīvu centrā,

Elvīras ielā 19, trešajā stāvā.

Visi interesenti laipni lūgti, ieeja – bez maksas.

Būs izstāde, kafija, tēja, cepumi...

25. oktobrī pl.17

LNJO 5 gadu svinību balle

Kultūras centrā „Rītausma”,

Kandavas ielā 27. Ieeja ar ielūgumiem

Apmeklētājiem jāierodas uzvalkos vai svētku apgārbos ar atbilstošiem apaviem.

Par ielūgumiem interesēties LNJO birojā (epasts: efraims@inbox.lv), personīgi pie Ivara (tel.nr. 26869512) vai Elfas (tel.nr.26710372).

IEPAZĪŠANĀS

Vīrieti (45) no Rēzeknes vēlas iepazīties ar slaidu vai apaļigu brīvu sievieti (35 - 50 g.).

Gaidīs vēstuli uz adresi: N. Rancāna 35 - 41, Rēzeknē, LV - 4601. Mob. 29132844.

PĀRDOD

Automašīnu “Ford - orion” (1986), 1,6 l, benzīns. Bez tehniskās apskates, bet labā stāvoklī.

Par cenu vienosimies – lēti.

⌚ Mob: 26037262

LĪDZJŪTĪBAS

*Klusa paliek dzīmtā sēta, klusa paliek istabiņa,
Apklusuši tēva soli, nav vairs tēva padomiņa.*

Izsakām līdzjūtību Rozei Faustei, dēliem, Pēterim un Dzintaram, no vīra un tēva atvadoties.

Bolderājas kaimiņi: Spodra, Viktors,
Skaidrīte, Daina, Sandra.

*Pierimst soļi, klusē doma, neskan mīlās mātes balss.
Tikai klusa sāpe sirdī ilgi vēl pēc viņas saukš.*

Izsakām dziļu līdzjūtību Vitai Kotānei, no mātes atvadoties. *Helēna, Zigmunds, Baiba, Olga, Anna, Sandra, Daina.*

PIRMS KĀDA LAIKA BIJA LABĀK – BET TAGAD?

 VITA STUPĀNE

Pirms dažiem gadiem darbs celtniecībā nedzirdīgajiem strādniekiem bija plaši pieejams. Tie, kas strādāja, labi pelnīja. Daudzi mācījās tieši šajā nozarē, ieguva kvalifikāciju, sekoja arī labi darba piedāvājumi. Bet tagad bieži dzirdam: „Nav vairs darba”, „Darba vietu deficīts”, „Bankrots celtniecībā”. Būvniecība apstājusies daudzos objektos – labiem laikiem pienācis gals. Daudzas celtniecības firmas likvidējas vai aptur darbību. Arvien vairāk nedzirdīgo paliek bez darba. Tāpēc arī saprotams, ka daudzi plāno braukt prom uz svešām zemēm, kur var dabūt darbu un labāk nopelnīt. Kaut arī skumst pēc savas dzimtenes, pēc valodas, pēc latviešu tradīcijām, paražām, savas ģimenes un draugiem... Par šo tēmu tālāk saruna ar Juri un Vinetu Kozloviem.

Foto: No ģimenes arhīva

JURA STĀSTS

Bija celtniecībā ziedu laiki, kad darbu varēja dabūt pat cilvēki bez kvalifikācijas, bez pieredzes, bet tagad darbā nēm tikai pašus labākos un starp darba meklētājiem parādījusies konkurence, saka Juris Kozlovs, kurš strādā šajā nozarē jau 4 gadus.

Juris mācījās Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātskolā, pēc tam Raiņa vakarskolā un RRC koledžā par pavāru, tāpat kā viņa sieva.

✓ Jūs abi ieguvāt pavāra profesiju, kāpēc nestrādājat savā amatā?

Juris: Kad diploms bija jau kabatā, šajā jomā tādu darbu, kur var labi pelnīt bija grūti atrast. Celtniecībabija vētraini izvērsusies, strādnieki pieprasīti un darba devēji

maksāja labi, tāpēc iesaistījos šādā darbā. Un man patika – samērā ātri apguvu un veicu iekšējās apdares darbus – špaktelēju, krāsoju, līmēju utt. Varbūt kādreiz arī strādāšu par pavāru, ja varēs labi nopelnīt un ja mani, nedzirdīgo, pieņems, par to man tagad ir grūti spriest.

✓ Vai tagad nedzirdīgiem ir grūti atrast darbu? Kā tas ir? Meklējot darbu, vairāk jāpaļaujas uz pazīšanos. Kāda situācija ir tagad? Firmas bankrotē, darbinieku skaits samazinās. Atlaiž arī dzirdīgos. Mums, kā nedzirdīgiem, klājas vēl trakāk.

Dzirdīgie var vieglāk dzīvi pagriezt citā virzienā, izvēlēties, arī izmācīties kursos citu profesiju. Bet mums, ja to gribētu darīt, vajadzīgs tulks, ko ne LNS, ne valsts nenodrošina. Jaunu darbavietu atrast grūti, jo pārsvarā jau nedzirdīgos negrib nēmt. Priekšnieki runā skaisti: „Nāciet vēlreiz, kad būs brīva vieta,” – bet es tam vairs neticu, viņi vienkārši negrib veltīt laiku sarunām ar mums, kā arī šaubās, vai vispār spēs ar mums komunicēt. Valstij par to vajadzētu padomāt.

Cik atceros, pirms 2 gadiem mana sieva Vineta varēja atļauties būt mājsaimniece, skraidīt pa

veikaliem, dzīvot uz mana rēķina. Tagad tas vairs nav iespējams. Sācies izdzīvošanas laiks.

VINETAS STĀSTS

Iekārtojos darbā firmā, kur skenēju grāmatas. Varu teikt, ka darbs mani apmierina – tas ir tīrs, patīkama atmosfēra, labs kontakts ar priekšnieku un kolēģiem.

Daudz labāks, ja salīdzina ar apkopējas darbu, kur jāmērc lupa-tas netīrā ūdenī, jātīra svešas istabas, kā to dara daudzas nedzirdīgā sievietes.

✓ Jūs skenējat grāmatas. Ko īsti tas nozīmē un kāds no tā labums ļaudīm?

Tas nozīmē grāmatu pārveidot tā, lai to lappusi pēc lappuses varētu lasīt datorā. Skenējam gan vecās, gan jaunās grāmatas. Ar jaunām daudz vieglāk, darbu var izdarīt ātri un labi nopelnīt. Savukārt ar vecām jāstrādā ļoti uzmanīgi, vairāk laika prasa.

Nākotnē cilvēki varēs lasīt šīs grāmatas ne tikai bibliotēkā, bet arī datorā. Vēl papildus tās būs ievadītas arī runāta teksta veidā, lai tās varētu klausīties nerēdzīgie cilvēki, tāpat kā viņi tagad klausās radio.

ĢIMENES STĀSTS

✓ Pastāstiet par brīvā laika pavadīšanu! Kā jūs atpūšaties?

Patīk ceļot! Nesen ar ģimenēm aizbraucām uz Īriju, bijām tur 4 dienas, iepazināmies ar vietējām kultūras un sadzīves tradīcijām. Mums ļoti patika. Bija vērts to izbaudīt!

Tālāk 5. lpp.

Pirms kāda laika...

Sākumu lasiet 4. lpp.

Ceļojums mums sagādā parasti lielu prieku, jo tad vairs nav jādomā par ikdienas darbu, naudu, rūpēm. Tas atsvaidzina prātu, izrauj no ikdienas. Esam apceļojuši daudzas Eiropas valstis un gribētu to darīt vēl un vēl.

Latvijā mēs parasti dodamies brīvā dabā. Patīk atrasties sabiedrībā, būt kopā ar saviem draugiem, dāvāt citiem mīlumu, maigumu, saņemt pretī prieku, jaunu noskaņu.

Vairāk iesaistāmies jauniešu organizācijas pasākumos, ballītēs, kā arī ekskursijās. Apmeklējam arī ikgadējo Nedzirdīgo pasākumu Kongresu namā.

✓ Kas ir tas pats vērtīgākais jūsu dzīvē?

Vienozīmīgi – dēls Roberts. Viņš ir dzirdīgs, apmeklē dzirdīgo bērnudārziņu, kas atrodas tuvu mājai. Viņam jau palika 4 gadi. Brašs puika, kaut arī reizēm tāds palaidnīgs mājās. Viņu interesē futbols, arī viņam patīk būt sabiedrībā. Labi pārvalda latviešu un krievu valodu, arī angļiski jau kaut prot. Mums prieks par to. Mēs viņu mīlam, protams, arī savus vecākus, radus. Dzīvojam draudzīgi.

✓ Ko jūs vēlētos piepildīt, saņiegt savā dzīvē?

Sapnot var par daudz ko – māju, auto, tālām zemēm. Par to, lai nekas netrūktu, bet pārāk lielas cerības arī nedrīkst lolot, lai nav vilšanās. Galvenais – lai mums netrūktu mīlestības. Drīzumā mums būs 5 gadu kāzu jubileja. Gribētos to labi nosvinēt, lai mūsu svētki izdotos skaisti.

Šogad viens mūsu sapnis piepildījies. Uz to cerējām ļoti sen, un nu šis brīdis ir pienācis: mums ir savs dārzs, kur pa vasaru varam

**DZĪVE BŪTĪBĀ VIENKĀRŠA, TIKAI MĒS BIEŽI GRIBAM TO SAREŽĢĪT...
IR JĀDOMĀ LABAS DOMAS, JO TĀS RADA LABUS VĀRDUS UN TĀLĀK ARĪ
LABUS DARBUS.**

**LAI GALVENAIS MĒRKIS CILVĒKAM ŠAJĀ PASAULĒ BŪTU – LIKT CITIEM
SMAIDĪT UN SMIETIES. ŠEIT, ŠODIEN UN NO VISAS SIRDIS.
DĀVĀT MĪLESTĪBU DRAUDZĪBU. UN TAD PASAULĒ BŪTU DAUDZ LABU
CILVĒKU UN ĽAUNUMAM NEBŪTU VIETAS.**

atpūsties, cept šašlikus, pasēdēt ar draugiem (mūsu iecienīts ēdiens), un – kas ļoti svarīgi – bērnam tajā ir labi.

✓ Pasapņosim! Kā jūs iztērētu loterijā laimētušus 1000Ls?

Nauda, kas atnāk tik viegli, tikpat ātri arī aiziet. Mēs atlātos par tādu naudu aizbraukt uz Slovakiju pie drauga Petera Polaka, kurš kādu laiku dzīvoja Latvijā. Tāds talantīgs mākslinieks! Mēs viņu labi atceramies. Žēl, ka dzīve mūs izšķira katru savā zemē.

✓ Kāda ir jūsu sliktākā un labākā īpašība?

Vineta: Labā – protu taupīt, nekāroju pēc daudzām liekām mantām (apģērbiem, parfimērijas utt.), kā to parasti dara visas dāmas. Rūpējos par ģimeni – dēlu, vīru, lai mums būtu labi.

Sliktā – nu nekādi nevaru saņemties sākt braukt pēc

autovadītāju kursu beigšanas.

Nevis tāpēc, ka nevaru iemācīties, godīgi – slinkums.

Juris: Man pašam par sevi grūti spriest, no malas jau labāk redzams, kāds es esmu. Lai mani vērtē, tie, kas mani pazīst!

✓ Tagad arī nedzirdīgo vidū, var teikt, ir “modē“ doties strādāt uz ārzemēm. Tur varot labāk nopelnīt... Vai tas jūs neinteresē?

Juris: Ja būtu labi apmaksāts darbs, tāds, ko es labprāt darītu, tad citā situācijā varbūt arī dotos peļņā, jo kuram gan nauda šobrīd nav svarīga?

Man pagaidām ir darbs, un mēs savā ģimenē iztiecam ar nopelnīto. Tāpēc pašlaik pirmajā vietā izvirzās citi apsvērumi – mūsu bērns, viņa intereses. Nedomāju, ka viņam nāktu par labu svešā vide, cita valoda vai arī, ka es kā tēvs aizbrauktu prom un viņš paliktu tikai ar māti. ▲

INVALĪDIEM KOPŠ BĒRNĪBAS

Lai uzlabotu maznodrošināto iedzīvotāju finansiālo stāvokli, Labklājības ministrija paredz ar 2009. gada 1. janvāri paaugstināt valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu invalīdiem kopš bērnības no 50 latiem līdz 75 latiem mēnesī.

Plānots, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs līdz 75 latiem jāpalielina visiem invalīdiem – gan tiem, kas pašlaik saņem 45 latus, gan invalīdiem kopš bērnības, kas saņem 50 latus mēnesī.

Šīs ieceres redzēšanai valsts budžetā jāparedz 9 milj. latu.

PAAUGSTINĀS PENSIJAS

Lai aizsargātu pensionārus no dzīves dārdzības pieauguma, šī gada 1. oktobrī indeksēs (paaugstinās) visas valsts pensijas, kas nepārsniedz 225 latus.

Pensijas, kuru apmērs nepārsniedz 150 latus, indeksēs, piemērojot koeficientu 1,1731.

Tā, piemēram, ja pašlaik cilvēks saņem 120 latus pensiju, tad pēc indeksācijas viņa pensija būs $120 \times 1,1731 = 140,77$ Ls. Pārējām pensijām līdz 225 latiem piemēros indeksu 1,1574. Oktobrī indeksēs arī atlīdzības par darbspēju zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu. Tam piemēros indeksu 1,1574.

Ievērībai!

Piemaksa, kas piešķirta pie vecuma pensijas par apdrošināšanas stāžu līdz 1996.gadam, nav pensijas sastāvdaļa, līdz ar to netiek indeksēta. No 2009.gada reizi gadā – 1. oktobrī – indeksēs arī tās valsts pensijas, kuru apmērs pārsniedz 225 latus.

PAR MINIMĀLO ALGU

No nākamā gada par 40 stundu darbu nedēļā minimālā darba alga būs 180 lati, bet minimālā stundas tarifa likme – 1,083 lati.

Pusaudžiem un tiem cilvēkiem, kuri ir pakļauti paaugstinātam riskam, minimālā stundas tarifa likme būs 1,239 Ls, jo viņiem saskaņā ar Darba likumu atļauts strādāt tikai septiņas stundas dienā un 35 stundas nedēļā. Tas nozīmē, ka darbinieks, saņemot minimālo mēneša darba algū 180 latus apmērā, „uz rokas” saņemtu 142,85 latus par pilnu darba mēnesi (40 darba stundas nedēļā). Darba devējam jāizmaksā minimāla alga par padarīto arī tajos mēnešos, kad darba stundu skaits ir mazāks par gada vidējo darba stundu skaitu mēnesī (piemēram, februārī).

Tāpat iekļauta atsevišķa norma, kas paredz,

ka darbiniekiem, kuri nostrādājuši visas mēnesī noteiktās darba stundas un kuriem nolīgta akorda algas sistēma, aprēķinātā darba alga nedrīkst būt mazāka par minimālo darba algu.

Pašlaik strādājošo skaits, kuri saņem mazāk par minimālo darba algu vai minimālās algas apmērā ir 9% no visu strādājošo kopskaita.

Šogad minimālā alga ir 160 lati, bet minimālā stundas tarifa likme – 0,962 lati.

TĒVAM PABALSTS

Šo pabalstu ir tiesības saņemt sociāli apdrošinātam bērna tēvam, kuram piešķirts 10 dienu ilgs atvalinājums sakarā ar bērna piedzimšanu.

Bērnam tēvam ir tiesības uz 10 kalendāra dienu ilgu atvalinājumu. Atvalinājumu bērna tēvs var izmantot tūlīt pēc bērna piedzimšanas vai jebkurā citā laikā ne vēlāk kā 2 mēnešus pēc bērna piedzimšanas.

Pieprasot šo pabalstu, jāiesniedz:

- *iesniegums pabalsta piešķiršanai;*
- *darba devēja apstiprinājums par bērna tēva atrāšanos atvalinājumā sakarā ar bērna piedzimšanu;*
- *bērna dzimšanas apliecība ar ierakstu par bērna tēvu.*

Dokumentus var iesniegt jebkurā VSAA nodaļā. Pieprasot pabalstu, jāuzrāda personu apliecinošs dokuments. Pabalstu var pieprasīt 12 mēnešu laikā no atvalinājuma izmantošanas, un to izmaksā 80% apmērā no vidējās iemaksu algas, ko aprēķina no sešu mēnešu ienākumiem pirms atvalinājuma.

JAUNAJĀ PASĒ – PIRKSTU NOSPIEDUMI

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) teritoriālo nodalju darbinieki uzsāk noformēt pieteinumus jaunajām pasēm.

To mikroshēmās būs iestrādāti pases turētāju abu roku rādītājpirkstu nos piedumi. Digitālo attēlu iekļaušana pases mikroshēmā nenozīmē, ka Latvijā tiks ieviestas cita parauga pases – to vizuālais izskats, kā arī pārējais saturs saglabāsies nemainīgs. Valsts nodeva par pasu izsniegšanu – 15 latu.

Atgādinām: ar pasu nomaiņu nav jāsteidzas. Ja tās izdotas pēc 2002. gada 30. jūnija, tās joprojām derīgas arī ceļošanai ārpus Latvijas līdz to derīguma termiņa beigām. ▲

LATVIJA - MŪSU ZEME KLUSUMĀ

 ILZE KOPMANE

Un tā – kā katru rudenī, šogad atkal Pasaules Nedzīrdīgo diena pulcēja vienkopus mūsu ļaudis turpat kur iepriekšējos gados – Rīgas Kongresu namā. Un atkal sanāca, sabrauca, salidoja ap 1000 apmeklētāju lielajam koncertuzvedumam „Latvija – mūsu zeme klusumā” 28. septembrī.

Atklājot šo pasākumu, LNS prezidents **Arnolds Pavlins** atzīmēja, ka tas notiek ES finansētā projekta „Mūsu iespējas – mūsu nākotne” ietvaros un noslēdz plašu kultūras notikumu norisi 2008. gadā. Tos ievadīja sadziedāšanās svētki „Melodziesmai – 35” kultūras centrā „Rītausma” ziemā, kam pavasarī sekoja plašs kultūras forums ar starpetnisku tematiku Daugavpilī maijā, pēc tam vasaras ieskaņā 12. mākslinieciskās pašdarbības festivāls Smiltenē. Ir prieks un gandarījums, ka šeit sanācis tik daudz ļaužu. Tas ir apliecinājums, ka mūsu darbs ir vajadzīgs. Paldies visiem un vārds – viesiem, Lietuvas pašdarbniekiem no Panevēžas, tā savu uzrunu beidza prezidents.

KO RĀDĪJA VIESI

Paņevēžas grupa divdesmit cilvēku sastāvā bija sagatavojuusi izbraukuma programmu apmēram stundas garumā tradicionālā stilā.

Tajā bija ietverti klasiskie priekšnesumi – gan lielākās grupās, gan pāros izpildītas melodziesmas kombinācijā ar dejām, klaunādes

priekšnesumiem un pat ainām ar baleta elementiem. Tā kā lietuviešu valoda (arī zīmju) publikai bija nesaprotama, tad iejusties melodziesmu saturā tikai pēc mīmikas un kustībām bija grūti.

Ar klauniem bija vieglāk saprasties – viņi, kā jau parasts, centās savās izdarībās iesaistīt zāli, un tas raisīja tuvāku emocionālu kontaktu. Deju uzvedumi bija rūpīgi iestudēti, vizuāli skaisti noformēti un izpelnījās skatītāju atzinību. Jāatzīmē, ka tajos bija iesaistīti dažāda gadugājuma dejotāji, no kuriem dažlabu varētu uzslavēt par drosmi un uzņēmību stāties publika priekšā.

Cik varēja spriest, pašdarbnieku sastāvs bija arī integrējošs – nedzīrdīgi un dzīrdīgi, kas piešķīra īpašu akcentu deju pārim ar horeogrāfisku ievirzi.

Skatītāji, vērtējot šīs koncerta daļas norisi, atzīmēja, ka turpmāk būtu vēlams sniegt īsu informāciju, priekšnesumu piesakot un pastāstot par tā saturu, un katrai Nedzīrdīgo dienā uzaicināt arī citzemju pašdarbniekus.

Tālāk 8. lpp.

Lietuviešu dzīves ainiņas

Foto: I. Kopmane

KO DOMĀ, KĀ VĒRTĒ SKATĪTĀJI

MARTA
VALAINE

Nedzīrdīgo dienu apmeklējū katru gadu, šoreiz cilvēku tur bija pie tūkstoša un man bija prieks satikties, pārrunāt dzīvi ar sen neredzētiem draugiem. Koncertu šoreiz noskatījos no sākuma līdz galam, tāpēc varu vērtēt. Man ļoti patika, kā uzstājas „Alias” grupa ar īpašām kustībām. Arī Jūrmalas koledža un lietuviešu koncerts man palicis atmiņā. Viss bija brīnišķīgi un skaisti.

MAIGA UN JURIS ELBROTI

Katrū gadu mēs apmeklējam šo koncertu, tāpēc esam atkal. Tā ir iespēja noskatīties, novērtēt, parunāt ar draugiem un iepazīties. Šī gada konerts mums ļoti patika. It īpaši Raiņa skolas grupa „Satiku brālīti”, vienkārši ideāli. Kā arī patika valmieriešu „Pugačovas un Galkina šovs”, profesionāli izpildīts. Gribētu, lai ik gadu arī turpmāk notiek mūsu pašdarbnieku koncerti, lai tie ir vēl labāki. Lai jaunieši vairāk iesaistīs!

JUZEFA

Godīgi sakot, es te esmu pirmo reizi savā mūžā. Un man bija prieks redzēt, kā uzstājas gan jauni, gan vecāki pašdarbnieki. Visu noskatīties nespēju, jo tur satiku savus draugus, paziņas, – bija prieks par dzīvi parunāt. ļoti labs bija tulku koris, kas skaidri parādīja zīmēs, par ko dzied. Bet lietuviešu uzstāšanās laikā bija grūti saprast dziesmu tekstus – zīmes ir atšķirīgas.

Latvija - mūsu zeme...

Sākumu lasiet 7. lpp.

PAŠU DEVUMS - SIRDIJ TUVĀKS

Tā atzina lielākā daļa koncerta vērotāju, kuri zālē pavadīja vairāk nekā trīs stundas. Iespējams tāpēc, ka viss bija skaidri saprotams un zīmēs saredzams.

Šo koncerta daļu atklāja **liepājenieki** ar savu patriotisko iznācienu „*Uz priekšu, Kurzeme*”. Tautiskais stils viņiem pieslīpēts – raits deju solis, tam piemeklēta melodija un zīmēs izpildītais teksts, kā arī nacionālie tēri. Tas kopā radīja svinīgo noskaņu, atbilstošu viņu nobeiguma vārdiem – mīlestības apliecinājumam savai pilsētai, novadam, Latvijai. (*Patīkami bija vēlāk vērot arī liepājenieku uzvedumu „Sasala jūriņa...”*)

Un tad jau viss tālāk raiti – pēc programmas! Daļa no priekšnesumiem jau bija vērota iepriekšējos festivālos Daugavpilī, Smiltenē, tomēr bija arī jaunumi – jauni kolektīvi, jaunas sejas un viņu izpausmes nedzīrīgo pašdarbības mākslā, arī integrējoties dzīrdīgiem un nedzīrīgiem vienotā uzvedumā.

Skatītāju simpātijas izpelnījās **Raiņa skolas uzvedumi** „*Kam klusē, brālīti?*” un „*Argredzentiju*” (režisore Inese Immure), kas bija nedaudz pārveidoti no Dziesmu svētkos izpildītajām dziesmām, kur lielā kopkora vidū zīmēs dziedāja nedzīrīgie jaunieši. Tāds neparastā stingru kustību manierē veidots, kopā ar dzīrdīgiem audzēkņiem izdziedāts un soļos izrībināts filozofiski ievirzīts teksts.

Izrādās, patīk! Publīka acīmredzami noilgojusies pēc pārmainīgām tradicionālajā, daudzus gadus skatītā priekšnesumu stilā.

Reizi gadā dzīvu dzirksteli skatītāju sirdīs iemet **apvienotais tulku koris** – katrs zīmēs

izdzied kopīgo dziesmu savādāk, bet kopā veido saliedētas komandas tēlu: mēs nākam pie jums, mēs palīdzēsim, mēs vienmēr blakus, mēs – kopā ar jums. Man, šo kori vērojot, vienmēr notrīs sirds, kad izskan: *Ieklausies vēlreiz klusumā, tu vari dzirdēt tik un tā, jo vārdi neizteic neko...*

Priecēja tas, ka pirmoreiz kopkoncertā piedalījās **Jūrmalas RRC koledžas** audzēkņi (*Sociālās integrācijas valsts aģentūra*). Viņu melodeklamācija „*Dzimtā valoda*” radīja tādu cerīgu iespaidu, ka šajā mācību iestādē nedzīrīgo mākslinieciskai pašdarbībai ir iespējas attīstīties un turpmāk arī iekļauties citos pasākumos.

Savukārt **Alsviķu profesionālā skola** (iekļaujot Alūksnes grupu) vēlreiz to apliecināja, kārtējo reizi sekmīgi uzstājoties lielā grupā kopā ar dzīrdīgiem jauniešiem. Tāda gaiša sajūta, viņus vērojot!

Ar baudu skatītāji izsmējās līdzi „*Emīlanedarbiem*”, kas samēģināti **KC „Ritausma”** sienās (režisore Dz. Kukša), par „*Rācenī*”, kura izvilkšanu no zemes mūsdienīgi atrisināja **daugavpilieši**. Jāteic, viņu pieņemtais „*Skaistuma etalons*” droši mazināja ne vienas vien skatītājas mazvērtības kompleksu zālē. To pašu var teikt arī par **rēzekniešu** „*Lambadu*” un nu jau slaveno „*Allas Pugačovas šovu no Valmieras*”.

Vairāk padomāt aicināja liriskās melodziesmas „*Rasa*” (**Daugavpils**), „*Ripoja akmens*” (**Liepāja**) un arī – **Ritausmiesu** izdejotā aktuālā tēma par laimes meklēšanu tālās zemēs.

Lai man piedod šeit nenosauktie nedzīrīgo tautas mākslas pārstāvji. Visi jūs bijāt lieli, lieli malači – pirmkārt, ar savu uzdrīkstēšanos, ar izvēli par labu kultūrai, kad ir vēl daudz citu vilinājumu un vienkārši – var taču nedarīt neko.

Paldies visiem un – uz tikšanos citā reizē! ▲

Ko domā, kā vērtē...

Sākumu lasiet 7. lpp.

**INGA
MAURINA**

Viss, ko redzēju, man likās interesants. Sevišķi koncerta otrā daļa, kur uzstājās latvieši. Esmu sajūsmā par mūsu aktieriem, dziedātājiem, dejotājiem, kaut arī vajadzētu dažiem nedaudz mainīties kaut ko modernāku, jo mazliet izskatās „novecojuši” priekšnesumi. Kaut ko aizraujošāku jāgatavo. Piemēram, kā uzstājās rainieši – nu pa pirmo!

**IEVA
VALDMANI**

Nāku uz Kongresu namu katu gadu. Interesanti, un tas ir labi, ka LNS sāk sadarbīties ar citām valstīm, lai varētu mums parādīt ārzemju priekšnesumus. Tā mēs varam salīdzināt. Godīgi? Lietuvas priekšnesums man nepatika, garlaicīgs! Nevar pat salīdzināt ar čehu pašdarbniekiem, kā viņi uzstājās pagājušajā gadā – to nevar aizmirst. Bet es nenožēloju, ka atnācu, jo prieks ir saukt savus draugus, paziņas, pārrunāt, kas kurā dzīvē noticis, iepazīties ar jauniem cilvēkiem utt.

GITA UN ULDIS STUPĀNI

Pirmais daļu vispār nenoskatījāmies līdz galam, nesaprātām, par ko dzied. Patīka sākums... Šķita interesants. Liekas, ka arī mūsu – latviešu programmā vajadzēja kaut ko mainīt, kaut ko jaunu, bet tas arī prasa naudu, lai dabūtu labu režisori. Loti patīka jaunieši no Raiņa vakarskolas ar baltām blūzēm, džinsu biksēs, savdabīgā ritmā, kustībās – trūkst vārdu, lai pateiktu savas izjūtas. Kā arī Emīla nedarbi no Rītausmas jauki. Mazajai Sārai patīka klauns, kuru parādīja lietuvieši. Tēri – skaisti, bet jēgas nekādas. Nevar saprast, par ko viņi runā, ko tēlo. Tāds bija ne tikai mans viedoklis.

FOTOREPORTĀŽA: NEDZIRDĪGO DIENĀ

Skatītāji godina koncerta dalībniekus

Rainieši iekaro publiku

Emīla ģimene skatuves

Paldies visiem jums! Uz redzēšanos nākamgad!

Pirmoreiz – SIC audzēkpri!

Tulkus iznāciens

“Rītausmas” militārie dejotāji

LIETUVAI - 70

Pēc Lietuvas Nedzīrdīgo biedrības ielūguma tās 70 gadu pastāvēšanas svinībās piedalījās LNS prezidents A. Pavlins un „KS” redaktore I. Kopmane.

Svētku programma bija pārdomāta un šis vienas dienas pasākums bija labi noorganizēts. Tas notika Viļņas Skolēnu pilī ar daudzu apmeklētāju, apsveicēju un pašdarbības kolektīvu piedalīšanos no visas Lietuvas. LNS prezidents, pasniedzot piemiņas velti, apsveikumu norunāja lietuviešu valodā, skanot skaļiem aplausiem zālē.

Latvijas pārstāvji tikās ar LNB vadību, apmainījās pieredzē par situāciju savu valstu biedrībās.

Par to plašāk lasiet nākamā „KS” numurā.

NEDZĪRDĪGO DIENĀ

Droši var teikt, ka nebija nevienas biedrības, kura nesvinēja Nedzīrdīgo dienu. Tā tas bija arī Elvīras ielā 19 izvietotajās nedzīrdīgo organizācijās.

Sanācām kopā dienu pēc koncerta Kongresu namā. Šoreiz par mūsu LNS grupas pasākumu bija atbildīgs Komunikācijas centrs. Tā vadītājs Edgars iepazīstināja ar Nedzīrdīgo dienas vēsturi – daudzi no mums nezināja, ka tā ir arī Starptautiskā zīmju valodas diena.

Bet ko mēs zinām paši par savu vēsturi: kad dibināta mūsu organizācija, kultūras nams „Rītausma”, iznākusi pirmā mācību grāmata, avīze, cik ilgi savā amatā ir pašreizējais LNS prezidents – uz šiem un daudziem citiem it kā vienkāršiem Brigitas jautājumiem nemaz tik viegli nebija atbildēt. Tie, kas to prata, dabūja gardu konfekti no Ārijas. Liekas, ka visvairāk saldumu sapelnīja Varis.

Jaukus brīžus sagādāja arī mājas darba atprasīšana: bija jāpastāsta par kādu interesantu atgādījumu

saskarsmē ar nedzīrdīgajiem kolēģiem, klientiem utt.

Komunikācijas trijotne – Sarmīte, Ārija, Brigita nodziedāja vairākas melodziesmas, un pārrunas par svarīgākajiem notikumiem nedzīrdīgo sabiedrībā Latvijā un pasaulē turpinājās pie kafijas – tējas – picu galda.

Paldies kolēģiem par jauku kopā aizvadīto stundu dienas vidū.

Lai veicas nākamā kolektīvā pasākuma „Latvijai – 90” organizatoriem. Tie būs jaunieši no LNJO biroja.

PROJEKTS BEIDZAS

- IESPĒJAS TURPINĀS

29. septembrī notika projekta „Mūsu iespējas – mūsu nākotne” noslēguma konference visiem projektā iesaistītajiem. Tajā projekta vadītājs un aktivitāšu vadītāji prezentēja paveikto, analizēja sasniegtos rezultātus un to tālāko virzību LNS darbībā.

Jau pašas prezentācijas, kā tās tika pasniegtas publikas uzmanībai, liecināja par mūsu ļaužu acīmredzamo izaugsmi. Teksti, diagrammas, foto veiksmīgi apvienotas slaidu demonstrācijā ar vadītāju komentāriem raisīja gan smaidus, gan pārdomas un arī prieku par mūsu ļaužu varēšanu. Eiropas naudas apgūšanas līčloču ceļos.

Bija interesanti uzzināt, kādus pasākumus – cik dažādus! – mūsu biedrības rīkojušas zem vienas un tās pašas devīzes: paši šuvuši tērus, cepuši pankūkas, apguvuši cittautu tradīcijas, svinīgi izsniegtais pilsoņu pases, dziedāta himna zīmēs. Un kur tad draudzības dienas, kad cits ar citu apkampušies, sakot „Piedod,” – lai sāktu dzīvi no jauna, sadedzinot ugunskurā zīmītes ar visu slikto lietu pierakstu, lai paliek tikai labās...

Konferenci pagodināja arī pārstāves no projekta uzraudzī-

tājinstīcijas – Sabiedrības integrācijas fonda, kas informēja par līdzšinējiem ES atbalstītajiem līdzīgiem projektiem un nākotnes iespējām piedalīties vēl citos projektos.

LNS prezidents izteica pateicību uzraudzītājiem par sniegtu palīdzību projekta realizācijā.

Lektors A. Lerhs no Latvijas Vēstures institūta iepazīstināja ar dažādu rasū mazākumtautību problēmām mūsdienu sarežģītajā pasaulē.

Noslēgumā tika izveidota nedzīrdīgo mazākumtautību pārstāvju pastāvīgi darbojošā organizācija, kuras vadību uzticēja R. Radkēvičai (Daugavpils), N. Jefremovai (Valmiera), J. Janēvičai (Rēzekne). Tā ka, dārgie cittauteši, ja jums rodas kādas neskaidrības, problēmas utt., pirmām kārtām griezieties pie šīm dāmām!

Pēc tam LNS prezidents informēja par pašreizējo LNS situāciju saistībā ar projektu realizāciju nākotnē.

Iecerēta un „uz papīra” izlikta ir **Nacionālā programma 2008 – 2013**, taču valdība kavējās ar tās akceptēšanu, kaut arī bija paredzēts to sākt jau šī gada pēdējā ceturksnī. Tas pats, tas ir, kavēšanās notiek arī ar **celtniecības projektu** – zeme Liepājas jaunajam centram nopirkta, dokumentācija visiem objektiem sakārtota, bet Eiropas nauda joprojām nav.

Šāda situācija rada neziņu – vai pieteikties citos konkursos vai arī gaidīt uz minētajiem? Valsts līmenī konkrētu atbildi neviens nedod.

Taču iespējas vienmēr paliek – strādāt ar tām zināšanām, kas iegūtas, un rēķināties ar tiem līdzekļiem, kas ir mūsu rīcībā. Apstāties nedrīkst, jo tas nozīmē – lejupslīdi.

Turēsimies, cerēsim! ▲

EKSURSIJA PA DIENVIDLATGALI

 KARĪNA BEISONE – KUZMINA

Latvijas Nedzirdīgo jauniešu organizācija š.g. 13. un 14. septembrī devās ekskursijā pa Dienvidlatgali.

Pirmajā dienā no rīta deviņos izbraucām no Rīgas. Apmeklējām Lielo (Balto) Nīcgales akmeņu krāvumu, kas ir iegūlis ainaviskā meža stigu krustpunktā Latvijā, pēc tam izstaigājām nākošo meža ainavu parku „Pilskalnes Siguldiņa” Pilskalnē, kas ir brīnumjauka vieta.

Tur izveidotas dažadas dabas takas – piemēram, „Sprīdīša taka”, „Vēstures liecinieki” u.c. Iepazināmies ar Dinaburgas pilsdrupām un pils maketu (*attēlā*) un, nostājoties cietokšņa tuneļa nišās, kas atrodas katra savā galā, pārbaudījām izcilo akustiku.

Dinaburgas cietoksnis jau no seniem laikiem ir Daugavpils pilsētas simbols Baltijā, kas saglabājies līdz pat mūsdienām. Aplūkojām mūsdienās veidotu pils maketu.

Uzkāpjot iespaidīgajā skatu tornī, no putna lidojuma augstuma skaņījām Daugavas vidustecē izveidoto dabas parku „Daugavas loki” un izslavētos Daugavas līkumus. Īstena, cilvēka neskarta dabas burvība šodien ir retums. Mums liekas, ka šis skats attēlots uz 10 latu naudaszīmes.

Pusdienojām kādā bistro Daugavpils centrā, pēc tam aizbraucām uz lielisku atpūtas vietu 100 m attālumā no Cīriša ezera, Jaunmuižas pussalā, Aglonas pagastā. Nakšņojām mājiņās, tur bija arī piknika un ugunskura vietas, ko izmantojām dienas noslēgumā.

Otrā dienā aizbraucām uz Velnezeru jeb Čertoku – tādu noslēpumainu, mazītiņu ezeriņu pašā Latgales viduci.

Velnezers ir neparasti dziļš, tajā gandrīz nav ūdensaugu un zivju. Tas ir neparasti skaists ar savu dzidro, gaišzaļo ūdeni.

Pēc tam apmeklējām skaisto Aglonas baziliku – valsts kultūras pieminekli un starptautiskas nozīmes svētvietu. Iepazināmies ar Preiļu parku, pili un muižas kompleksu ar vienu no ievērojamākajiem ainavu parkiem Latvijā. Pusdienojām kafejnīcā Preiļu centrā, pēc tam aizbraucām apskatīt „Pastaru” vējdzirnavas.

Nobeigumā pārcēlāmies pāri Daugavai ar automašīnām – no Līvāniem uz Dignāju. Pārceltuve Līvāni – Dignāja ir vistaisnākais ceļš no Latgales uz Zemgali jeb, kā līvānieši saka, uz Kurzemi, jo zemes agrāk piederējušas Kurzemes hercogam.

PATEICĪBA

Visiem, kas piedalījās šajā ekskursijā pa Dienvidlatgali, liels paldies par labu garastāvokli un pacietību, spītējot aukstumam un pusdienām, kuras ilgi meklējām, tomēr visi galu galā paēdām!

Līdz nākamreizei! ▲

Foto: A. Deksnis

LNS KONGRESI

OTRAIS: BIEDRĪBA UZ AUGŠUPEJAS CEĻA

Par I kongresu lasiet KS Nr. 15/16 (963/964)

Pagājušā gadsimta vidus iezīmējās ar plašu ražošanas attīstību nedzirdīgo sistēmā. Latvijas PSRS Ministru Padome atļāva dibināt mācību un ražošanas kombinātus un darbnīcas (MRK, MRD), lai tajos apmācītu darbam speciālo nedzirdīgo skolu audzēkņus. Tieši no Maskavas esot pienācis tāds rīkojums ar J. Staļina parakstu! Tajā bijis minēts arī nosaukums – MRK, kas ilgus gadus tika lietots, apzīmējot arī LNS uzņēmumus (vēlāk MRU). Dokumentus biedrības vadībai no krievu uz latviešu valodu iztulkojis **Georgs Poršs**, un nu process varēja sākties.

Šādā laikā sanāca LKB II kongress (1953). Ar pārskata ziņojumu uzstājās priekšsēdētājs **A. Celms**, un tajā viņš ziņoja par vērojamo organizācijas izaugsni gan organizatoriskā, gan materiālā nodrošinājuma ziņā.

Augšupejas attīstība bija vērojama visos biedrības darba virzienos – palielinājās biedru skaits vietējās nodaļās, vērsās plašumā kultūras un sporta darbs, jo tam bija galvenais nosacījums – ražošana jau sāka dot peļņu.

Tātad: darbojās galvenais – Rīgas MRK, arī kā materiālu sagādes un sadales bāze pārējām darbnīcām Daugavpilī, Alūksnē, Smiltenē, Rēzeknē. Strādnieku skaits 12 – 36. Gatavoja apavus, auda pārkājus, šuva apģērbus, gultasveļu, iesēja grāmatas un dokumentus.

MANA IZVĒLE

„...SAPRAST, KO ĪSTI VĒLOS”

ILZE KOPMANE

Pēdējā laikā daudzi nedzirdīgie cilvēki, īpaši jaunie, dodas darba meklējumos uz ārzemēm. Bet kas pamudinājis tā darīt Dainu Plataci, LNS valdes sekretāri? Par to saruna ar viņu īsti pirms prombraukšanas!

Daina, vai tas ir pēc ilgām pārdomām vai pēkšņi radies lēmums?

Patiesām nebiju domājusi par prombraukšanu līdz pat šim rudenim. Šogad beidzu Raiņa skolu, iestājos arī augstskolā „Turība”. Taču, kad saņēmu oficiālo paziņojumu, ka esmu uzņemta, vēlreiz pārdomāju, vai manis izvēlēta specialitāte – uzņēmējdarbības vadība – ir tas, kam vēlos veltīt savu turpmāko dzīvi.

Sāku šaubīties, zuda prieks un vēlme studēt. Tātad nebjāja tā īstā izvēle!

mentus. Visi plāni tika izpildīti ar uzviju, bet galvenais – nedzirdīgajiem cilvēkiem bija iespēja strādāt, jauniešiem – apgūt amatprasmes.

Šāds labs sākums deva cerības un drosmi plānot tālāko – un to vajadzēja darīt obligāti: valdība pieprasīja piecgades un desmitgades plānus. LNB tajos paredzēja dibināt jaunus uzņēmumus – Ventspilī, Kuldīgā, Valmierā, Jelgavā; uzcelt jaunu MRU Rīgā; vairākstāvu namu biedrībai (ar viesnīcu, „bufeti” utt); izglītības, sporta un kultūras kompleksu Rīgā un klubu ēkas rajonos; kopmītnes un dzīvojamās mājas nedzirdīgo sistēmā strādājošiem; pat veselības aizsardzības, sadzīves pakalpojumu un tirdzniecības objektus.

Nedzirdīgo mikrokompleksa būvei bija rezervēts zemesgabals Rīgā, „Teikas” rajonā. Bija paredzēts, ka tajā dzīvos nedzirdīgie – speciālo skolu beigušie no dažādām Latvijas malām, „*lai nebūtu vientuļi, attīstītu savu kultūru, izglītotos tālāk, iesaistītos sporta u.c. pasākumos*”. Tādi nodomi bija, un varas iestādes bija gatavas sākt celtniecību „kaut vai tūlīt”, taču – tik daudz naudas vēl LNB nebija, un plānu īstenošana tika atlikta uz 10 – 15 gadiem, „kad sapelnīsim”. Cik no visa minētā piepildījās vēlāk, varam spriest šodien. Teiksim tā – ne mazums, kaut arī ne burtiski, bet pamatā ļoti daudz, – tā savās atmiņās par to laiku atzīmē A. Celms (*Kopsolī, 1995*).

To var secināt arī tie, kas tagad apmeklē kultūras namu „Rītausma” un klubus biedrībās kas dzīvo kādreiz viņiem bez maksas piešķirtajos dzīvokļos un kas visu savu darba mūžu aizvadījuši nedzirdīgo uzņēmumos. ▲

Un tad nolēmi braukt prom?

Tad iznāca tā, ka man ir it kā „brīvs gads”, un draugs aicināja doties kopā uz ārzemēm – pastrādāt, pamācīties valodu, iepazīt dzīvi ārpus Latvijas. Tad padomāju: kāpēc gan nē, ja pagaidām varu to atļauties – man nav tādu saistību, kuru dēļ nevarētu būt kādu laiku prom no Latvijas.

Tātad tas nebūs uz visiem laikiem?

Protams, atgriezīšos Latvijā. Domāju, paspēšu vēl izstudēt. Mana mamma beidza augstskolu 40 gadu vecumā, es to izdarīšu noteikti ātrāk. Tagad galvenais – mierīgi apdomāt un saprast, ko īsti vēlos. To darīšu tur, prom no mājām.

Uz kurieni tad jūs abi dosieties?

Atradām caur internetu darbu un apmešanās vietu Anglijā, 90 km no Londonas. Neesmu viena, divatā būs drošāk, sevišķi iesākumā.

Vai pēc Latvijas neilgosies?

Bez šaubām, Latvijas un arī draugu, manu tagadējo darba kolēģu, tuvinieku pietrūks. Bet uz mūžu jau nešķiramies.

Tik traki nebūs, jo tagad taču ir lieliskas sazināšanās iespējas e – pastā un Anglija arī nav nemaz tik tālu, lai vajadzības gadījumā varētu ātri atbraukt atpakaļ. ▲

IELŪDZAM!

Kultūras centrs "Rītausma" 1. novembrī organizē tradicionālo pasākumu
"ZELTA BRIEDUMĀ"
Lūdzam visus 2008. gada jubilārus
pieteikt savu dalību
līdz 22. oktobrim pie
Marutas Piternieces.

MĪLI SVEICAM

*Laime nāk ar zvaigzni rokā, tiem, kam laba, silta sirds,
Viņas maigā staru lokā, dzīves ceļi gaiši mirdz.
(K. Skalbe)*

Mīli sveicam ULDI ĀRI dzīves skaistajā 40 gadu jubilejā! Novēlam prieku, labu veselību un siltu savu ģimenīti!

Sieva Sandra ar meitu Ilzi un dēlu Aļenu

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos visiem, kas mani atcerējās un sveica 90 gadu dzīves jubilejā.

Gotfrīds Briedis

RB PATEICAS ZIEDOTĀJIEM

*Jo vairāk laimes citiem dod,
Jo vairāk sev tās cilvēks rod.*

Pateicamies: R. Kurēnai (5Ls), A. Meijerei (2Ls), Zinaidai Borisovai (1Ls).

INFO PAR E-TALONU

Cienījamie LNS biedri, kas deklarējušies Rīgā!

Ja līdz 16.oktobrim neesat saņēmuši vēstuli no "Rīgas satiksmes", lūdzu, nāciet uz Rīgas biedrību pie Jautrītes Gromas noskaidrot.

Pieņemšanas laiki: otrdienās pl. 12 - 17, trešdienās pl. 10 - 15, ceturtdienās pl. 10 - 13.

IPAŠAIS SVEICIENS

Mums vēl viena bakalaure! LNSF sporta speciāliste IVETA KRAZE sekmīgi beigusi studijas Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā, iegūstot Izglītības zinātņu bakalaura akadēmisko grādu sportā. Viņa plāno turpināt mācības turpat profesionālajā studiju programmā.

Mums ir liels prieks par Tevi, Iveta! Cīnies drosmīgi tālāk pa zinātņu ērkšķaino ceļu līdz nākamam pakāpienam, jo:

Tev pieder spēks, kas visu var,

Tavs zinātķārais, nerimstošais gars.

Darba kolēģi Elvīras ielā 19, Rīga

PASŪTI SAVU KOPSOLĪ

Indekss 1012

Kaut grūti laiki, josta jāsavelk ciešāk un rūpīgāk jākontrolē savi izdevumi, tomēr...

✿ Neaizmirstī pasūtīt savu Kopsolī 2009. gadam

✿ Dodies uz pasta nodaļu no 1. novembra līdz 7. decembrim, ja gribi to saņemt jau no 2009. gada janvāra

✿ Ja termiņu nokavēsi – avīze būs no februāra

✿ Vari to darīt arī redakcijā vai savā biedrībā – termiņš neierobežots!

✿ Salūko savā makā 8.40 Ls (pasūtot uz mājām) vai 5ls (saņemot redakcijā, biedrībā, „Rītausmā” utt.)

Aicini „KS” pasūtīt arī savus draugus, darbabiedrus, paziņas.

Iesim Kopsolī arī nākamajā gadā, lai dzīve interesantāka un bagātāka ar zināšanām!

Mēs gaidām, mēs ceram uz savu lasītāju uzticību!

Vienmēr jūsu Kopsolī

PASAKI - KAS TAS IR?

Vai tev nav gadījies dzīvē tā – it kā viss ir, bet kaut kā tomēr pietrūkst?

Par naudu, māju, auto šoreiz nerunāsim! Padomā un atraksti vai ienāc un pasaki redakcijā: „**KAS TAS IR?**”, kas varētu pietrūkt tad, ja viss it kā ir.

Labāko atbildi (vārdu) apbalvosim ar skaistu Ziemassvētku dāvanu no „Kopsolī”.

Kas zina varbūt tieši Ziemassvētkos saņems to, ko par visu vairāk vēlies! Pamēģini - piedalies šajā konkursā!

Atbildes sūtiet Elvīras 19, Rīga, LV-1083, e-pasts kopsoli@lns.lv, SMS 29773822, 29180534.

Norādiet savu vārdu un adresi.

PEDEJĀ HELOVĪNA NAKTS!

Ja gadās būt Vācijā, Ķelnes tuvumā, tad ir iespēja piedalīties lielajā nedzīrdīgo saietā

Helovīna svētkos, 31. oktobrī pl. 19

Tas varētu būt interesanti! **Ķirbju svētkos jāierodas speciāli noformētos kostīmos.** Plaša programma ar deju priekšnesumiem, sacensības un kostīmu parāde.

Notikuma vieta: *Girlitzweg 20, Kōln, Münbergersdrof, Technologiepark.*

NOMETNĒ MĀCĀS ZĪMJU VALODU

ELĪNA JEFREMOVA, teksts un foto

Šī ir jau piektā nometne, ko rīko Pestīšanas armija, lai uzlabotu nedzirdīgo cilvēku dzīves kvalitāti. Šīs nometnes idejas autore ir Elsa Andersone (*attelā - otrā no labās*). Šajā nometnē nedzirdīgo bērnu dzirdīgajiem vecākiem tiek dota iespēja iemācīties zīmju valodu. Šogad nometne notika Palmes dzimtas mājā „Skangali”, Cēsu rajona Liepā.

Pestīšanas armijas pirmsākumi meklējami 19. gs. vidū, kad Viljams Būts uzsāka savu garīdznieka karjeru (1852). Vēlēdamies neticīgos cilvēkus atgriezt pie kristīgās ticības, viņš staigāja pa Londonas ielām un sludināja Jēzus evaņģēliju nabadzīgajiem, bezpajumtniekiem, izsalkušajiem un atstumtajiem. Tā baznīcas vietā nododot savu ziņu cilvēkiem. Viņa vēlēšanās palīdzēt nabadzīgajiem nesakrita ar Londonas galveno priesteru ideoloģiju, un viņš atsveinājās no baznīcas un ceļoja pa Angliju, rīkojot evaņģēliskus mītiņus. Arī viņa sieva Katerīna aktīvi līdzdarbojās. Daudzi neticīgie – zagļi, prostitūtas, dzērāji, kāršu spēlmaņi pievērsās ticībai, taču baznīca viņus nepieņēma viņu pagātnes dēļ. To ņemot vērā, Būts izveidoja Kristīgo misiju, kas vēlāk tika nosaukta par Pestīšanas armiju. Līdz 1912. gadam, kad mira Viljams Būts, tā bija aktīva jau 58 valstīs, bet tagad vairāk nekā 100 valstīs.

Pestīšanas armijas nodaļas aktīvi darbojās arī Latvijā – Rīgā, Daugavpilī, Liepājā, Iecavā, Drustos un Liepā.

Pestīšanas armijas darbības galvenā doma balstīta uz Bībeli, un tā ļoti augstu vērtē mīlestību pret Dievu. Tās misija ir sludināt Jēzu Kristu un sniegt cilvēkiem palīdzību Dieva vārdā, bez jebkādas diskriminācijas.

Intervija ar ELSU ANDERSONI, Pestīšanas armijas majori Latvijā – cilvēkiem ar redzes un dzirdes invaliditāti.

✓ **Kā jūs uzzinājāt par Pestīšanas armijas darbību?**

Vai ar to nodarbojās jūsu ģimene no paaudzes uz paaudzi?

Elsa: Nē, manai ģimenei ar Pestīšanas armiju nav nekādas saistības. Kad biju maziņa mani veda uz svētdienas skolu, tā radās saikne ar Dievu. Kad man bija 22 gadi, es iestājos šīs organizācijas Oficielu skolā, Stockholmā.

✓ **Kā jūs nodibinājāt kontaktus ar nedzirdīgajiem Latvijā?**

Sākumā es strādāju ar nedzirdīgajiem un nerēdzīgajiem Zviedrijā. Tad, kad atjaunoja Pestīšanas armijas nodaļu Latvijā, ierados šeit, lai izvērtētu situāciju nedzirdīgo un nerēdzīgo skolās. Tā izveidojās pirmie kontakti ar nedzirdīgajiem.

✓ **Elīna: Kādi secinājumi jums radās un ko darījāt tālāk?**

Pirmais, ko pamaniju un kas mani šokēja, bija tas, ka ar bērniem, kuriem ir dzirdes traucējumi, strādā skolotāji, kuri neprot zīmju valodu. Sapratām, ka ir jānodrošina skolotājiem zīmju valodas kursi, taču sadūrāmies ar nākamo problēmu – tajā brīdī Latvijā nebija neviena, kas varētu mācīt zīmju valodu.

Tāpēc mēs atlasījām četrus nedzirdīgos cilvēkus, kuri ikdienā lieto zīmju valodu, no Valmieras un no Rīgas, lai sniegtu viņiem nepieciešamo zīmju valodas pedagoga izglītību. Mācības notika Zviedrijā, tās atbalstīja Zviedri-

jas valdība. Šīs pirmais plāns tika realizēts veiksmīgi, bet mēs pie tā neapstājāmies.

Ne mazāk svarīga ir dzirdīgo vecāku, kuru bērns nedzirdīgs, izglītošana, lai nedzirdīgie bērni varētu ar vecākiem sarunāties – zīmju valodā. Šie nav vienīgie projekti, ir vēl daudzi citi. Esmu ļoti laimīga, ka man ir šāda iespēja palīdzēt nedzirdīgajiem bērniem augt un dzīvot labākā sabiedrībā. Manā uztverē nedzirdīgs cilvēks spēj izdarīt tās pašas lietas, kuras dara dzirdīgais, un vēl vairāk..

KO DOMĀ CILVĒKI

✓ **Ko jūs sakāt par iespēju iemācīties zīmju valodu?**

Viktors: Tas ir fantastiski – tas, ko iemāca nodarbībās, ikdienā ģimenē ļoti noder. Esmu mēģinājis mācīties no grāmatām, bet daudz labāk, ja tev blakus ir skolotājs, kas parāda, kā īsti izskatās zīme.

Ilze: Man ļoti patīk zīmju valoda, tā noder ne tikai saziņā ar manu dēlu, bet arī vienkāršās sadzīviskās situācijās, piemēram, kādā pasākumā mana meita atradās patālu no manis un darīja blēnas, es taču nesaucu skaļi visu cilvēku klātbūtnē – vienkārši sabāru viņu ar zīmju valodas palīdzību.

Nometnē mācās zīmju...

Sākumu lasiet 14. lpp.

✓ Un ko saka bērni par to, ka viņu vecāki tagad ir skolēni?

Maira: Es ļoti priecājos par to, ka mans tēvs izrāda interesi par zīmju valodu un mācās to. Tas ļoti atvieglo manu ikdienas dzīvi. Esmu pateicīga Pestīšanas armijai par to, ka pieņema mani un manu tēti šajā nometnē.

✓ Un kā jūtas skolotāji? Vai vecāki ir paklausīgi skolēni?

Renāte: Pirmkārt, man gribētos teikt, ka es priecājos redzēt atkal tās pašas sejas, jo tas nozīmē, ka tik tiešām vecāki ir ieinteresēti mācībās.

Mēs katrs zinām, ka valodu nevar iemācīties dažu dienu laikā, zīmju valoda nav izņēmums.

Nometnes laikā vecākiem ir iespēja atpūsties, pārdomāt dzīvi un – pats galvenais – mācīties kopā ar savu bērnu. Nometnes beigās vecāki atgriežas mājās daudz drošāki, pārliecinātāki.

Nadežda: Nometne man sniedza daudz pozitīvu emociju. Iepriecināja tas, ka vecāki ieinteresēti savu bērnu audzināšanā un tīk centīgi mācās zīmju valodu. Patīkams pārsteigums bija, ka vecāki iesaistīja savus radniekus zīmju valodas apgūšanā, – tas nodrošina, ka ar laiku arvien vairāk cilvēku zinās, kas ir nedzīrdīgie, kā pret viņiem izturēties un kāda ir viņu valoda. Tas vairo lielāku izpratni no sabiedrības.

Laura: Man bija ļoti liels gandarījums būt šajā nometnē. Bija iespēja iepazīt citam citu labāk, vecākiem atpūsties un komunicēt ar saviem bērniem, mācīties sadzīvot dažādiem cilvēkiem zem viena jumta, apgūt dažādas kultūras. Pozitīvākais ir tas, ka vecāki centīgi mācās zīmju valodu, un tas, protams, lielākais ieguvums viņiem un viņu bērniem. Nometnē vienmēr virmoja pozitīva gaisotne un sapratne.

Ikviens cilvēks var ziedot naudu Pestīšanas armijai, zinot, ka tā aizies pa labu ceļu un liks daudziem pasmaidīt. Pestīšanas armija atrodas, Rīgā Bruniņieku ielā 10a tel.

+371 7310036. ▲

SKOLĒNI UZVAR MUZEJU KONKURSĀ

IVARS KALNINŠ

Pagājušajā mācību gadā Rīgas Nedzīrdīgo bērnu internātpamatskola piedalījās Valsts jaunatnes iniciatīvu centra rīkotajā Latvijas Republikas proklamēšanas gadienai veltītajā konkursā „Kas pagātni pētī, tas nākotni svētī” ar mērķi rosināt skolēnu interesiju par Latvijas muzeju bagātībām, veicinot muzeju iesaistīšanu mācību un audzināšanas procesā.

Šajā lielajā konkursā piedalījās 11 tūkstoši Latvijas skolēnu, viņu vidū Rīgas skolas 8. a un b (tagad 9. a un b) klases. Skolotāju **Ingunas Pogas, Velgas Lielnoras un Benitas Plintas** vadībā tās aktīvi apmeklēja vairākus muzeus gan Rīgā, gan ārpus tās. Iegūtās zināšanas rosināja skolēnus tālāk patstāvīgi veikt muzeju izpēti. Pēc katra apmeklējuma skolēni pārrunāja redzēto un veidoja zīmējumus, kolāžas, atspoguļojot savus iespaidus.

Pavasarī man bija mācību prakse Rīgas skolā no Latvijas Universitātes. Noorganizēju ekskursiju uz Medicīnas vēstures muzeju, ar informāciju zīmju valodā. Pēc tam viņi audzināšanas nodarbībās nebaidījās izteikt savas domas par redzēto un novērtēja Medicīnas vēstures muzeju kā labāko apmeklētājiem. Tas man ir liels pagodinājums!

30. maijā Kara muzejā notika Rīgas konkursa prezentācijas pasākums, kur skola ieguva pirmo vietu.

Tas nebūt nav viss! 20. septembrī nedzīrdīgie skolēni piedalījās cikla „Tu esi Latvija” konkursa noslēgumā Ziemassvētku kauju muzejā Jelgavas rajonā.

Šis vērienīgais pasākums bija visai bagātīgs: dažādu muzeju prezentācijas, Aizsardzības, Izglītības ministrijas, Valsts jaunatnes iniciatīvu centra, pašvaldības u.c. pārstāvju runas, kopdziedāšanas, skolēnu darbu apkopojuma izstādes, priekšnesumi, iespēja uzzināt par kara notikumiem šajā apkārtnē un daudz kas cits...

Mūsējie šajā pasākumā saņēma diplomu un dāvanas par iegūto pirmo vietu savā grupā. Trīs skolotājas arī tika apbalvotas par skolēnu dalību šajā konkursā. Tiešām apbrīnojami, ka šī skola tik labi spēj konkurēt ar citām.

Nedzīrdīgie skolēni sniedza priekšnesumu – melodeklamāciju „Nāk rudens apgleznot Latviju”, kas aizkustināja skatītājus, tantiņām pat sariesās asaras acīs, ieraugot viņus dziedam. Dziesmas izpildījums bija tik izjusts un skaists! Dziedošie skolēni: **Līga Dirnēna, Iluta Dubulte, Ivans Korsiņins, Gatis Dirnēns, Edgars Kuzis, Alise Mūrniece, Jānis Glušņo-noks, Aleksandrs Jegorčenoks, Arnis Mālkalns, Jānis Riekstiņš, Varis Salmiņš, Jānis Birkenbergs, Elvis Jēkabsons, Kristīne Bērziņa un Rūdolfs Stupāns.** ▲

GĀDA NŌMINĀCIJĀ

Šajā gadā LNS bijuši vairāki nozīmīgi notikumi, risinājušies dažādi pasākumi, un mūsu cilvēki visos tajos bijuši klāt, veicot savus darbus gan kā algotī darbinieki, gan sabiedriskā kārtā – uz brīvprātīgas darbošanās pamata. LNS izrāda jaunu iniciatīvu – noskaidrot 5 nominācijās gada nozīmīgākos notikumus un labākos, aktīvākos cilvēkus, aptaujājot mūsu ļaudis Rīgā un reģionos. Uz nominācijām nevar pretendēt LNS vadība. Lūdzam visus aktīvi piedalīties un aizpildīt šajā aptaujā anketas, ierakstots savu priekšlikumu punktētajās līnijās.

■ **Apple Gada Nedzīrdīgais cilvēks.....**

■ **Apple Gada notikums vai pasākums.....**

(Piemēram: Subtitri Latvijas Nacionālajā teātrī, melodeklamācijas 35 gadu jubilejas pasākums, Zīmu valodas centra mājaslapas atvēršana, projekta „Mūsu iespējas – mūsu nākotne” realizācija, starpetniskais festivāls Daugavpilī, Raiņa skolas skolēnu dalība Dziesmu svētkos, nedzīrdīgo pensionāru ceļojums uz Igauniju, Barkavas arodskolas pirmais nedzīrdīgo jauniešu izlaidums, zīmu valodas tulks Dabas muzejā, LNS pašdarbības festivāls Smiltenē, Līgosvētki Valmierā, Liepājas biedrībai – 60, uzvara tiesa „Jāņa sētas telpu” lietā un daudzi citi)

Šeit atsevišķa sadaļa paredz arī balsojumu **par citu nedzīrdīgo organizāciju Gada notikumu**. Varat ierakstīt, ko jūs atceraties no jauniešu (LNJO), sportistu, fonda „Klusums” veikuma!

■ **Apple Gada Sabiedriskais darbinieks (cilvēks, kas aktīvi strādāja bez atlīdzības).....**

■ **Apple Gada Algotais darbinieks**

■ **Apple Gada Nedzīrdīgais pašdarbnieks.....**

Gada beigās, kad būs noskaidrotas minētās 5 nominācijas, tiks organizēts svinīgs pasākums ar publisku rezultātu paziņošanu un Gada laureātu sveikšanu (plānots 19. decembrī).

Aizpildot anketas, lūdzam obligāti atzīmēt, kurā biedrībā esat biedrs. Lūdzam savu skatienu vērst arī tālāk par savas biedrības ietvariem. Labi ļaudis un notikumi varētu būt ne tikai pašu biedrībā, bet arī citās biedrībās. Šāda pieeja tiks īpaši novērtēta. Ja anketā būs minēts jūsu vārds, piedalīsieties atbildētāju loterijā, saņemot īpašu balvu. Gaidīsim atbildes līdz 1. decembrim.

Materiālu sagatavoja Ivars Kalniņš

MĪLI SVEICAM!

Varbūt šobrīd lietus skalo tava loga rūtis, varbūt vējš iemet tajā košu lapu vai paspīdina zeltainu saulstaru!

Pieņem to kā siltu sveicienu savā dzimšanas dienā no mums, bet draugi lai nāk ar smaidu, ziediem un mīlumu sirdī!

90

24. XI Grieta KOKINA,
Ventspils biedrība

75

2. XI Nesters KUZNECOVS,
Rēzeknes biedrība

23. XI Velta RENCE, Rīgas biedrība

65

23. XI Iraida IVANOVA,
Rīgas biedrība

29. XI Andrejs CĪRULIS,
Smiltenes biedrība

60

10.XI Viesturs PŪCE, Rīgas biedrība

55

17 XI Irēna RUTKOVSKA,
Daugavpils biedrība

19. XI Armanda Andrejenko,
Kuldīgas biedrība

50

11. XI Rita SALINIECE,
Rīgas biedrība

11. XI Edīte MISJUNENE,
Daugavpils biedrība

14. XI Ēriks VĀCIS,
Liepājas biedrība

17. XI Benita PLINTA,
Rīgas biedrība

19. XI Tatjana ALEKSEJEVA,
Daugavpils biedrība

20. XI Virgīnija BISTROVA,
Rīgas biedrība